

Gürcistan Ekonomisi, II. Çeyrek

Dış şoklara rağmen ekonomik büyüme hala güçlü:

- Haziran 2019 itibariyle tahmin edilen reel Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYH) büyüme oranı yıllık bazda %5,0 oldu. 2019'un ilk yarısı için tahmini ortalama reel GSYİH büyümesi yıllık bazda %4,9 olarak gerçekleşti. Bu oran 2018'in aynı döneminde %5,7 idi;
- Bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla, tahmini reel büyüme sanayi, gayrimenkul, inşaat, ticaret, ulaşım ve otel ve restoran sektörlerinde kaydedilirken, Haziran 2019 itibariyle finansal aracılıkta düşüş kaydedilmiştir.

İşsizlik verileri işgücü piyasasında iyileşmenin devam ettiğini gösteriyor:

- Cari yılın ikinci çeyreğinde işsizlik oranı, bir önceki yılın aynı dönemine göre 0,7 puan azalarak %11,4 olmuştur;
- Bu, işgücüne katılımdaki marjinal düşüşe ve istihdamdaki hafif artışa bağlıdır;
- İşe alınan çalışanların toplam çalışanlar içindeki payı %50,2 olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre 1,1 puanlık bir düşüşe işaret etmektedir.

Yıllık enflasyon Merkez Bankası hedefinden daha yüksek olmakla birlikte, çekirdek enflasyon kontrol altındadır:

- Tüketici fiyatları Temmuz ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %0,02 oranında gerilemiş ve Haziran ayında yaşanan %1'lik düşüşün oldukça altında gerçekleşmiştir;
- Yıllık enflasyon, %3 olan merkez bankası hedefini aşarak olan Haziran ayında %4,3'ten %4,6'ya çıkmıştır. Bununla birlikte, çekirdek enflasyon* bir önceki aya göre %1,4'ten %1,9'a yükselmiştir ve bu da yıllık enflasyondaki artışın geçici olduğunu göstermektedir;

- Yıllık enflasyonun dökümünde:
 - ✓ Yiyecek ve alkolsüz içecekler, yıllık %4,6 oranındaki enflasyona 2.3 puan ilave ederek, en yüksek katkıda bulunan unsur olmuştur;
 - ✓ Alkollü içecekler ve tütün, Ocak ayındaki tütün vergisindeki artışın etkisiyle, Temmuz ayında enflasyonu 0,9 puan artırmıştır;
 - ✓ Diğer bir faktör de, 0,5 puanlık katkıda bulunan ulaşım sektörü olmuştur;
- Diğer tarafta,
 - ✓ Giyim ve ayakkabı manşet enflasyonu 0,3 puan düşürmüştür;
 - ✓ Haberleşme giderleri manşet enflasyonu 0,1 puan azaltmıştır;
- Diğer taraftan, sanayi ürünleri Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) Haziran 2019'a kıyasla %3,2 artarken, endeks büyümesi yıllık bazda %10,7 olmuştur. Mamul mallar için ÜFE, bir önceki aya göre %2 artarak ÜFE'deki aylık genel değişikliğe 1,66 puanlık bir katkı sağlamıştır.
- * Çekirdek enflasyon, tüketici sepetinden yiyecek ve alkolsüz içecekler, tütün, enerji, düzenlenmiş tarifeler ve nakliye (belli tarifeler) hariç tutularak hesaplanır.

Dış ticaret açığı, ithalattaki düşüşün etkisiyle azaldı:

- Ocak-Temmuz 2019 döneminde, Gürcistan'ın mal dış ticaret hacmi yıllık bazda % 0,2 azalarak 7.065,3 milyon ABD doları olmuştur;
- İhracat 2.102,2 milyon ABD doları olurken (%12,4 büyüme)**; ithalat 4.963.1 milyon ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir. (%4,7 düşüş);
- Dış ticaret açığı %14,2 oranında azalarak 2.860,9 milyon ABD doları olmuş ve dış ticaret hacmi içindeki payı %40,5 olarak gerçekleşmiştir;
- AB ülkelerine yapılan ihracat 503,5 milyon ABD doları seviyesinde gerçekleşerek (Ocak-Temmuz 2018'e göre %20,6 daha yüksek) toplam ihracatın dörtte birine ulaşırken, ithalat 1.280,2 milyon ABD Doları olmuş (%12,6 düşüş) toplam ithalatta %25,8 oranında bir pay elde etmiştir. AB ülkeleri raporlama döneminde toplam ticaret açığının %27,2'sini oluşturmuştur;

- BDT ülkelerine yapılan ihracat 1.105,8 milyon ABD Doları olarak gerçekleşerek (%26,6 artış) toplam ihracatın yarısını oluştururken, ithalat 1.303,1 milyon ABD doları olarak gerçekleşerek (%14,3 düşüş) toplam ithalatta dörtte birlik bir paya sahip olmuştur. BDT ülkeleri ticaret açığının %6,9'unu oluşturmuştur;
 - İhracat pazarındaki yoğunlaşma daha yüksektir: ihracattaki ilk on ticaret ortağının toplam ihracat içindeki payı %72,7'dir. Başlıca ortaklar Rusya (toplamda %14,5), Azerbaycan (%12,7) ve Ermenistan (%8,6) olmuştur;
 - İthalattaki ilk on ticaret ortağının toplam ithalattaki payı %66'dır. En büyük ortaklar Türkiye (%17,4), Çin (%10,1) ve Rusya (%9,8) olmuştur.
- ** Yeniden ihracat hariç tutulduğunda, ihracat yıllık bazda %1,6 oranında artarak 1.311,9 milyon ABD doları olmuştur.

Tüketici kredilerinde zayıf bir büyüme ve kurumsal tarafta daha güçlü bir büyüme:

- Haziran 2019 itibarıyla, bankacılık sektörünün toplam aktifleri 2018 yılının aynı ayına göre %19,7 oranında artarak GEL 43,1 milyar olarak gerçekleşmiştir;
- Toplam kredi portföyü %23,2 oranında artarak 29,2 milyar GEL olarak gerçekleşmiştir. Yıllık bazda tüketici kredileri %3,5'lik zayıf bir büyüme yaşadı ve 3,9 milyar GEL olarak gerçekleşti, kurumsal kredi portföyü ise %26,3 oranında büyüdü;
- Takipteki kredilerin (CB metodolojisi) toplam krediler içindeki payı, Aralık 2018'e göre 0,2 puan yükselerek %5,7 olarak gerçekleşmiştir;
- Banka dışı mevduat portföyü yıllık bazda %21,8 artarak 25 milyar GEL'e yükselmiştir. Başlıca belirleyici unsurlar, toplam portföy büyümesinin sırasıyla %19'unu ve %48'ini oluşturan YP cinsinden vadesiz mevduat ve vadeli mevduatlarıdır. Sonuç olarak, mevduattaki dolarlaşma, Aralık 2018'deki %63,9 seviyesine kıyasla %62,8 olarak gerçekleşmiştir;
- Raporlama döneminde, sektörün Aktif Karlılığı oranı (ROA) %2,1, Özkaynak Karlılığı oranı (ROE) %16,2 olarak gerçekleşmiştir.

Merkez Bankası, yeniden finansman oranını Ocak ayında %6,75 ve Mart'ta %6,5'e düşürdüktan sonra, %6,5 oranındaki şahin tutumunu korudu:

- Gürcistan Ulusal Bankası (NBG) Para Politikası Komitesi (MPC) 24 Temmuz 2019'da toplandı ve %6,5 oranındaki yeniden finansman oranını değiştirmedii;
- Karar iki ana faktöre dayanmaktadır:
 - (i) NBG'ye göre, zayıflayan talep, dış şokun etkisiyle döviz kurundaki değer kaybından kaynaklanan artan enflasyonist baskıyı orta vadede telafi edecektir;
 - (ii) NBG, mevcut nominal efektif döviz kurunun, mevcut harici şokun boyutunun önerdiğinden daha düşük değerde olduğunu tahmin etmektedir. Dolayısıyla, nominal efektif döviz kurunun muhtemel değerlenmesi nedeniyle, beklentiler enflasyon üzerinde aşağı yönlü bir baskıya işaret etmektedir.

Uyarı Notu: Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşteri arasında imzalanacak yatırım danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Bu görüşler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.